

ใบงาน เรื่องถอดคำประพันธ์โคลงโลกนิติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่ความหมายของบทประพันธ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑
๐ พระสมุทรสุดลึกถิ่น คณนา
สายดั่งทิ้งทอดมา หยั่งได้
เขาสูงอาจวัดวา กำหนด
จิตมนุษย์ นี่ไซ้ร้ ยากแท้หยั่งถึง ฯ

ความยาวของก้านบัวบอกให้รู้ความลึกตื้นของน้ำ
กิริยามารยาทเป็นเครื่องนำให้รู้จักวงศ์ตระกูลที่อบรมมา
ถ้อยคำที่เจรจาบอกให้รู้ว่าโง่หรือฉลาด
ถ้าภูษาเหี่ยวแห้งแดงดาบอกให้รู้ว่าดินตรงนั้นไม่ดี

๒
๐ ก้านบัวบอกลึกตื้น ชลธาร
มารยาทส่อสันดาน ขาดิเชื้อ
โดดฉลาดเพราะคำชวน ควรทราบ
*หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ บอกร้ายแสดงดิน ฯ

เพื่อนกินพอทรัพย์ของเพื่อหมดสิ้นแล้วก็เมินหน้าหนี
เพื่อนเช่นนี้หาง่ายมีอยู่มากมายหลายหมื่น
เพื่อนตายคือเพื่อนที่หยัดยืนยอมตายแทนกันได้
และฝากผีฝากไข้กันได้ เพื่อนเช่นนี้หายากนักหนา

๓
๐ โคควายวายชีพได้ เขาหน้
เป็นสิ่งเป็นอันยัง อยู่ไซ้ร้
คนเด็ดดับศุณย์สัง- ขาร้าง
เป็นชื่อเป็นเสียงได้ แต่ร้ายกับดี ฯ

มหาสมุทรถึงจะลึกเพียงไร
ก็อาจทอดสายดั่งวัดดูได้
ภูเขาแม้จะสูงปานไร ก็อาจกำหนดวัดดูได้
แต่น้ำจิตน้ำใจของมนุษย์นี้ยากนักที่จะหยั่งวัดดูได้ว่าดีร้ายประการไร

๔
๐ เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว แทนหน้
หาง่าย หลายหมื่นมี มากได้
เพื่อนตาย ถ้ายแทนชี- วาอาตม์
หายาก ฝากผีไข้ ยากแท้จักหา ฯ

วัวควายเมื่อตายแล้วยังมีเขามิหน้
เป็นสิ่งที่เหลืออยู่ในภายหลังให้เห็นได้
คนเราเมื่อตายไปร่างกายก็สูญหมด
สิ่งที่ยังเหลือปรากฏคือความชั่วและความดี

๕. คำประพันธ์ในข้อใด สอนเรื่อง “การคบเพื่อน”

๑

๒

๓

๔

